

Zekât Kimlere Verilebilir?

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Komisyonuna Soruldu:

Soru: Kendilerine zekât verilecek olan kimseler kimlerdir ve zekât alma hakkına sahip olan bu sınıfları açıklamanızı istiyoruz?

Cevap: Zekât verilecek kişiler Yüce Allah'ın şu buyruğunda zikrettiği sekiz sınıftır: 'Sadakalar, Allah'tan bir farz olmak üzere, sadece fakirlere, miskinlere, sadaka toplayan memurlara, kalbleri İslam'a ısındırılacak olanlara, kölelerin kurtarılmasına, borçlulara, Allah yolundakiler ve yolda kalmışlara aittir. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir; hikmet sahibidir.' (Tevbe, 60)

Bu gruplar aşağıdaki şekilde açıklanır:

- 1- Fakirler: Kendisine yetecek miktârın ancak bir kısmını bulabilen kimsedir.
 - 2- Miskîn: Hiçbir şey bulamayan kimsedir. Âlimlerden bazısı bu ikisini tam aksine açıklamıştır ki, râcih olan da budur.
 - 3- Zekât Memurları: Devlet Reisinin veya vekîlinin zekât toplamakla görevlendirdiği çalışanlardır. Zekât yazıcılığı ve paylaşması yapanlar da bu kısma dâhildir.
 - 4- Muellefetu'l-Kulûb (Kalpleri islâm'a ısındırılacak olanlar kimseler): Kalbleri İslâm'a alıştırmaya ihtiyaç duyar bir halde İslâm'a giren, îmânı zayıf kimselerdir.
 - 5- Köleler: Zekât malı ile hürriyetine kavuşturulan müslüman köle ya da câriyedir. Esîrlerin kurtarılması ve mukâtebe yâni efendisiyle özgürlük anlaşması yapan köle'ye yardım da zekât malıyla yerine getirilir.
 - 6- Borçlular: Allah'a isyân olmayan bir hususta borç yükü altına girmiş ve borcunu ödeyecek miktarda bir şeyi bulunmayan kimsedir. Meşrû bir barışma hususunda borçlanan kimse de böyledir.
 - 7- Allah yolundakiler: Bundan maksat ise belirli bir maaş bağlanmamış olarak gazveye çıkan ve düşmanın hücumundan korkulan yerler de nöbet tutanlardır.
 - 8- Yolcu: Bundan maksat ise, memleketi ve malı ile irtibâtı kesilmiş yolcudur. Memleketin de, zengin dahi olsa kendisini memleketine ulaştıracak miktarda ihtitaç duyduğu kadar zekâttan pay verilir. Eğer bu konuda geniş açıklama istiyorsan, Beğâvî ve İbn Kesîr tefsîrlere müracaat etmelisin. Tefvîk Allah'tandır. Peygamberimiz Muhammed'e, âilesine ve ashâbına salât ve selâm olsun.
- [Fetâvâ el-Lecnetu'd-Dâime 2/10/6]